

Softwarekwaliteit: Van Deadline Druk naar Duurzame Digitale Diensten

Casus Softwarekwaliteit

Stel, een overheidsorganisatie besluit een digitaal platform te introduceren waarlangs burgers sneller en eenvoudiger aanvragen voor een vergunning kunnen indienen en volgen. Het platform moet bijdragen aan de digitaliserings-doelstellingen van de overheid en de dienstverlening aan burgers verbeteren. De ambitie is groot: het platform moet binnen een jaar operationeel zijn om in te spelen op de maatschappelijke druk en politieke verwachtingen.

Vanwege tijdsdruk en beperkte middelen worden enkele concessies gedaan. Er wordt een bestaande softwareoplossing aangepast, ook al past deze niet optimaal bij de processen van de organisatie. Documentatie en uitgebreide tests worden uitgesteld om de deadline te halen. Het platform gaat live, maar al snel komen er klachten van gebruikers over traagheid, fouten bij het indienen van aanvragen en gebrekkige toegankelijkheid. Bovendien blijkt de onderliggende

code complex en lastig aan te passen, wat het onderhoud en toekomstige uitbreidingen bemoeilijkt. Wat begon als een veelbelovend project eindigt als een kostbare operatie om de technische problemen te herstellen en het vertrouwen van burgers terug te winnen.

Deze casus illustreert hoe technische schuld kan ontstaan door snelheid en budget-beperkingen boven kwaliteit te stellen.

Uitdaging

Dit scenario is herkenbaar voor veel organisaties. De druk om snel te leveren en budgetten te bewaken, leidt vaak tot compromissen op het gebied van technische kwaliteit. Het uitstellen van documentatie, tests, en code-optimalisatie zorgt echter voor technische schuld: verborgen problemen die later tot hoge kosten leiden.

Deze schuld belemmert de wendbaarheid van een project, verhoogt de kans op fouten en vermindert het vertrouwen van eindgebruikers.

De rol van IT binnen organisaties verandert voortdurend. Wat ooit werd gezien als een ondersteunende functie, is nu vaak de kern van innovatie en waardecreatie. De moderne IT-organisatie bevindt zich daarmee in een constante paradox. Terwijl budgetten onder druk staan door economische onzekerheid en kostenbesparings-doelstellingen, blijft de vraag naar innovatieve IT-oplossingen en snelle aanpassingen groeien. Deze discrepantie tussen vraag en middelen leidt tot complexe uitdagingen: hoe kun je meer leveren met minder middelen, zonder in te boeten op kwaliteit?

Oplossing

Ook in tijden van budgetbeperkingen en projecten die snelheid vergen kan kwaliteit in het project worden ingebouwd, zodat technische schuld voorkomen kan worden. Wij zien hierbij twee oplossingen: in het project geïncorporeerde broncodereviews en externe periodieke toetsing op de kwaliteit, zodat de onafhankelijkheid van het team is gewaarborgd.

Wat is een broncodereview?

Een broncodereview is een proces waarin de geschreven broncode gecontroleerd wordt op fouten, kwaliteit en naleving van de richtlijnen. Dit kan handmatig of (deels) geautomatiseerd gebeuren.

Interne broncodereviews, uitgevoerd door de eigen ontwikkelaars binnen een project, zijn van groot belang voor het waarborgen van codekwaliteit en het minimaliseren van technische schuld. Door regelmatig de geschreven broncode te controleren op fouten, kwaliteit en naleving van richtlijnen kunnen inefficiënties, inconsistenties en beveiligingsrisico's tijdig worden opgespoord en gecorrigeerd. Het uitvoeren van interne broncodereviews zorgt niet alleen voor een beter onderhoudbare en robuustere broncode, maar bevordert ook kennisdeling binnen het ontwikkelingsteam.

Aanvullend hierop zijn een periodieke externe toetsingen van de broncode essentieel om het technisch kwaliteitsmanagement te versterken. Externe broncodereviews bieden een objectief perspectief en kunnen nieuwe inzichten en best practices aandragen. Door een externe partij de code te laten beoordelen, kunnen eventuele blinde vlekken binnen het interne team worden blootgelegd en kan de codekwaliteit naar een hoger niveau worden getild. Een combinatie van interne en externe broncodereviews zorgt voor een grondige controle en optimalisatie van de broncode, met als doel het realiseren van duurzame en kwalitatieve oplossingen binnen softwareontwikkelprojecten.

Voordelen van broncodereviews

- **Kwaliteitsborging:** Onvolkomenheden in de code worden tijdig opgespoord en gecorrigeerd.
- **Beveiliging:** Kwetsbaarheden worden ontdekt voordat ze schade kunnen veroorzaken.
- **Kennisdeling:** Teamleden leren van elkaars oplossingen, wat de algehele teamkwaliteit verhoogt.
- **Onderhoudbaarheid:** Consistente en duidelijke code maakt toekomstige aanpassingen eenvoudiger.

Next Steps

Het implementeren van technisch kwaliteitsmanagement en broncode-reviews vraagt om een cultuurverandering binnen organisaties. De volgende stappen kunnen helpen de IT-organisatie in de juiste richting te sturen:

1. Bewustwording

Zorg dat stakeholders begrijpen waarom technische kwaliteit essentieel is voor het succes van projecten.

2. Kwaliteitsdoelen definiëren en communiceren

Zorg ervoor dat kwaliteitscriteria duidelijk zijn voor alle betrokkenen, van ontwikkelaars tot stakeholders. Maak deze doelen meetbaar en zorg dat ze prioriteit krijgen.

3. Integreer kwaliteitsborging in het ontwikkelproces

Kwaliteit mag geen aparte stap zijn, maar is een integraal onderdeel van elke ontwikkel-fase. Investeer in tools die naadloos integreren in de ontwikkelprocessen.

4. Stimuleer een cultuur van leren en verbeteren

Zorg voor een omgeving waarin teams worden aangemoedigd om fouten vroeg te detecteren en ervan te leren. Dit verhoogt niet alleen de moraal, maar vermindert ook de technische schuld.

5. Monitor en rapporteer voortgang

Gebruik KPI's zoals de omvang van de technische schuld, cyclomatische complexiteit en kritieke bevindingen om de impact van kwaliteits-initiatieven zichtbaar te maken voor stakeholders.

Door deze stappen te volgen, kunnen CIO's en programmamanagers een cultuur van kwaliteit verankeren in hun organisatie. Broncodereviews zijn een krachtig middel om de technische schuld te beheersen, de codekwaliteit te verbeteren en de duurzaamheid van digitale oplossingen te waarborgen. Door technisch kwaliteitsmanagement te omarmen, kunnen organisaties niet alleen projecten succesvol afronden, maar ook vertrouwen opbouwen bij gebruikers en stakeholders.

Contact

Meer informatie?

Neem contact op met onze experts:

Dennis Stam

Director Public Sector

stam.dennis@kpmg.nl

+31 (0)70 338 22 17

Deborah Hofland

Partner Public Sector

hofland.deborah@kpmg.nl

+31 (0)70 338 24 21

www.kpmg.nl

Alle verstrekte informatie in dit document is van algemene aard en is niet gericht op de omstandigheden van een individu of bedrijf. Hoewel we ernaar streven de meest nauwgezette en tijdige informatie te verstrekken, kan er geen garantie worden gegeven dat dergelijke informatie correct is op de datum waarop deze wordt ontvangen noch dat deze in de toekomst nauwkeurig zal blijven. Derhalve dienen op basis van dergelijke informatie geen handelingen te worden verricht zonder passend professioneel advies na een grondig onderzoek van de specifieke situatie. In dit document hebben de termen "wij", "ons" en "onze" betrekking op KPMG. Sommige of alle hierin beschreven diensten zijn mogelijk niet toegestaan voor KPMG-auditcliënten, aan hen gelieerde ondernemingen of gerelateerde entiteiten.

© 2025 KPMG N.V., een Nederlandse naamloze vennootschap en lid van de wereldwijde KPMG-organisatie van onafhankelijke ondernemingen gelieerd aan KPMG International Limited, een Engelse vennootschap "limited by guarantee".

Mei 2025

Alle rechten voorbehouden.